

PAMOKOS PLANAS

DALYKAS: Ekonomika

KLASĖS: 9-10

PAMOKOS TIKSLAS

Žinos, kas yra Daugiametis ES biudžetas ir kaip jis formuojamas. Žinos, kaip yra surenkamas ES biudžetas. Gebės rasti ir įvardinti didžiausias ES biudžeto investicijų sritis.

SĄSAJA SU MOKOMUOJU DALYKU

Biudžetas. Mokesčiai. BVP.

PRITAIKYMAS PRAKTIKOJE (PAVYZDŽIAI)

Gebėjimas analizuoti ir įvertinti biudžetą bei remiantis tuo priimti sprendimus bus daugelio dirbančiųjų darbo dalimi, nes vis didesnė dalis veiklų (ypač nerutinių) įgyvendinama projektais, kurių sudedamoji dalis yra biudžetas.

SUDOMINIMAS

Pradėti nuo mokinių patirties: Kur jie yra susidūrę su ES investicijų fondais? Kur jie jais yra pasinaudoję? Mokinių apklausa. 1. Kuriai iš išvardintų programų ES skiria daugiausiai lėšų? Variantai instrukcijoje. 2. Kiek lėšų 2014-2020 m. buvo skirta Erasmus+ programai? Variantai instrukcijoje. Teisingą atsakymą pasakyti tik pamokos pabaigoje.

PAMOKOS GAIRĖS

I modulis: pristatyti ir išskirti pagrindinius veikėjus, dalyvaujančius Daugiamečio ES biudžeto rengime. Pristatyti bendrą svarstymo eigą. Palyginti su Lietuvos (arba savivaldybės) biudžeto svarstymu.

II modulis: išanalizuoti kaip surenkamas ES biudžetas. Pažiūrėti vaizdo klipą. Grupėse išdiskutuoti – ar ES turėtų būti įvesti mokesčiai? Pristatyti už ir prieš argumentus.

III modulis: interaktyviame grafike rasti atsakymus: 5 didžiausios investicijų sritys 2014-2020 m.; Erasmus+ skirtų lėšų dalis 2014-2020 m.; EP siūlomus 5 didžiausius (absoliučiais skaičiais) programų padidimus.

Pakartoti apklausą.

Apibendrinimas: aptarti apklausos rezultatus, užtvirtinti teisingus atsakymus, priminti, kad formuojant biudžetą dalyvauja visos ES šalys ir paminėti kelias didžiausias ES investicijų kryptis.

KAIP SUŽINOSIU, KAD PAVYKO PASIEKTI TIKSLĄ?

Kartojant mokinių apklausą reikšmingai padidėjusi teisingų pasirinkimų dalis.

KERTINIAI TEIGINIAI (SAVOKOS, KONCEPTAI)

Daugiametis ES biudžetas (Daugiametė finansinė programa (DFP))

RYŠIAI SU KITAIŠ MOKOMAISIAIS DALYKAIS

Matematika (statistika)
Finansinis raštingumas
Geografija (BVP)

BENDRADARBIAVIMO SU NVO/VERSLU GALIMYBĖS

Pasikviesti savivaldybės atstovą, kad šis pristatytų, kaip yra formuojamas savivaldybės biudžetas.

Europos Parlamentas

Parengta Žinių ekonomikos forumo pagal EP užsakymą.

Sudominimas:

Pradėti nuo mokinių patirties. Kur jie yra susidūrę su ES investicijų fondais? Kur jie jais yra pasinaudoję? (pvz. mokyklos tarptautiniai projektai, asfaltuoti savivaldybės keliai, įrengti parkai)

Apklausa (Mentimeter/Moodle esančių Poll/ ar surašant variantus lentoje ir keliant rankas):

1. Kuriai iš išvardintų programų ES skiria daugiausiai lėšų? Pasirinkimo variantai: a) Erasmus+ programai; b) Europos regioniniam plėtros fondui; c) Pabėgėlių ir migracijos fondui; d) institucijų administravimo išlaidoms.

Teisingas atsakymas TIK MOKYTOJUI: b) Europos regioniniam plėtros fondui.

2. Kiek lėšų 2014–2020 m. buvo skirta Erasmus+ programai? Pasirinkimo variantai: a) ~1.4 milijonai; b) ~140 milijonų; c) ~14 milijardų; d) ~1.4 trilijonai.

Teisingas atsakymas TIK MOKYTOJUI: c) ~14 milijardų.

SVARBU! Teisingas atsakymas parodomas tik pamokos pabaigoje, po antro balsavimo. Mokiniai balsuoja pirmą kartą, tada atliekamos pamokos užduotys, kurių metu bus galima rasti atsakymus. Pamokos pabaigoje mokiniai balsuoja antrą kartą ir tuomet užtvirtinamas teisingas atsakymas.

Pamokos eiga:

I modulis: pristatyti Daugiametį ES biudžetą (Daugiametę finansinę programą (DFP) ir išskirti pagrindinius veikėjus, dalyvaujančius jo rengime. Pristatymui galite naudoti parengtas skaidres. Palyginti su Lietuvos (arba savivaldybės) biudžeto svarstymu. Pristatymui galima pasikviesti savivaldybės atstovą, kad šis pristatytų, kaip yra formuojamas savivaldybės biudžetas.

II modulis: išanalizuoti kaip surenkamas ES biudžetas. Pažiūrėti vaizdo klipą (https://multimedia.europarl.europa.eu/lt/new-budget-resources-to-meet-new-eu-challenges_N01-PUB-180314-0WRE_ev). Grupėse išdiskutuoti – ar ES turėtų būti įvesti mokesčiai? Pristatyti už ir prieš argumentus.

III modulis: nurodytame grafike (<https://www.europarl.europa.eu/thinktank/infographics/mff2021-2027/index.html>) rasti atsakymus: 5 didžiausios investicijų sritys 2014-2020 m.¹; Erasmus+ skirtų lėšų dalis 2014-2020 m.²; EP siūlomus 5 didžiausius (absoliučiais skaičiais) programų padidimus³.

Pakartoti apklausą.

Apibendrinimas: aptarti apklausos rezultatus (įvertinti kaip pasikeitė teisingų atsakymų skaičius po užduočių, užtvirtinti atsakymus). Priminti, kad ES biudžeto formavimas yra demokratiškas – jame dalyvauja visos ES šalys. Paminėti kelias didžiausias ES investicijų kryptis 2021-2028 m.

¹ Europos žemės ūkio garantijų fondas (European Agriculture Guarantee Fund) – 286 143 mln. EUR; Europos regioninis plėtros fondas (European Regional Development Fund) – 196 564 mln. EUR; Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (European Agricultural Fund for Rural Development) – 96 712 mln. EUR; Europos socialinis fondas (European Social Fund) – 95 141 mln. EUR; Sanglaudos fondas (Cohesion Fund) – 75 848 mln. EUR.

² 13 699 mln. EUR = ~14 mljrd. EUR.

³ Horizon Europe - +55 326 mln. EUR; Erasmus+ - +27 398 mln. EUR; Europos gynybos fondas (Europe Defence Fund) – 10 878 mln. EUR; Europos kaimynystės ir vystomasis bendradarbiavimas, įtraukiant investicijų planą Afrikai (Instrument(s) in support neighborhood and development policies <...>) – 10 683 mln. EUR; Europos socialinis fondas – 10 545 mln. EUR.